

6
A
BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

Nagyváradon, 1891. ápril hó 15. és 16-án

Szabó Károly esperes és *Ritoók Zsigmond* egyház-
megyei gondnok elnöklete mellett tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

— — — — —
KIADTA
AZ EGYHÁZMEGYE.

— — — — —
NAGYVÁRAD,
SZIGLIGETI NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
1891.

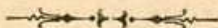

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

Nagyváradon, 1891. ápril hó 15. és 16-án

Szabó Károly esperes és *Ritoók Zsigmond* egyház-
megyei gondnok elnöklete mellett tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA
AZ EGYHÁZMEGYE.

NAGYVÁRAD,
SZIGLIGETI NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
1891.

A bihari ev. ref. egyházmegye 1891. april hó 15.
és 16-ikán Nagyváradon tartott közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Jelenvoltak :

T i s z t v i s e l ő k:

Szabó Károly esperes, Ritoók Zsigmond gondnok kettős elnöklete mellett: Biró János, Csillag Lajos, Szemes László, Szigeti Elek, Nádudvari Lajos egyházi-, Kiss Elek, Papszász Károly, Mezey Mihály, Hegyessy Márton világi tanácsbírák; Kocsis József lelkész gyámoldai-, Nádudvari Lajos közpénztárnok; Sulyok István levéltárnok; Dr. Fazekas Imre ügyész; Rácz Mihály, Miskolczi Árpád világi-, Csák Máté, Zsigmond Ferencz egyházi jegyzők.

L e l k é s z e k:

Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi, Bugyi Sándor püspökii, Bugyi Mihály h.-k.-ujlaki, Bedő Károly csatári, Háger Miklós darvasi, Major Gyula pelbárt-hidai, Kis Antal b.-szent-mártoni, Nyikos Sándor p.-toldi, Surányi Lajos szalárdi, Szatmári László n.-szántói, Szokolai Béla h.-k.-kovácsii, Szokolai József p.-ujlaki, Vadon Miklós zsákai, Lévai Mihály j.-hodosi, Nánásy Imre m.-telki, Bögös Lajos csökmői, Hegedüs Ferencz k.-jenői, Séra Ferencz siteri, Csepelyi Menyhért f.-vásárhelyi, Józsa Gábor pósalakai lelkészek; Doma Gyula csökmői káplán-tanító, Bélteki Géza és

Karácsony Imre nagyváradai káplán vallástanárok, Kálmán Béla darvasi s. lelkész.

T a n i t ó k:

Engi Ferencz tanítótestületi elnök, Kovács Gábor tanítótestületi pénztárnok; Juhász Lajos, Szabó Gyula, Mezei Imre, Telegdi Károly, Gere Miklós.

K é p v i s e l ő k:

Némety Károly gondnok és Füredy László presbiter Nagyváradról; Albert György Biharról, Szücs István K.-Szántóról, Lukács Ferencz M.-Telkiből, S. Szabó János Zsákáról, Kis Bálint Pelbárthidáról, Tóth Sándor P.-Tamásiból, Szebeni Mihály, H.-K.-Szalodággyról, Fekete Sándor Pósalakáról.

1. szám. Egyházi elnök Istenhez emelt buzgó ima után a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

2. szám. A kebelbeli egyházak részéről felküldött képviselők megbízó levelei átvizsgáltatván,
azok alapján a képviselők igazoltaknak jelentetnek ki.

3. szám. Olvastatott az esperesi jelentés a következőkben :

„Nagytiszteletű és tekintetes egyházmegyei közgyűlés !

Esperesi jelentésemet néh. Matólcsey János darvasi volt lelkész halálának bejelentésével kezdem meg. A boldogult, lelkész-karunk nesztorá az 1890-ik december hó 1-én végezte be 86 évig tartó életét, melyből egyházmegyénkben mint rendes lelkész Ártándon 1840—1844-ig négy évet, Darvason 1844-től haláláig 46 és fél évet, tehát félszázadnál többet töltött el. A nagytudományu férfiú hosszas élete s hivataloskodása alatt nem csak mint lelkész működött lankadatlan kitartással és ereje érzetében gyökerező bátor-

sággal a gondjaira bizott gyülekezetnek minden téren előbbvitelén, hanem mint a tanügy terén is hivatottsággal bíró férfiú, ugyis mint egyházmegyénk külső Sárreti iskoláinak három évig közlátogatója, főként pedig úgy, mint a lelkész lakán tartott magániskola tanára szerzett magának elévülhetetlen érdemeket és maradandó emléket számos ismerői között, különösen azon — most előkelő állásokat betöltő — férfiak előtt, kik középiskolai kiképeztetésüket tőle nyerték s neki köszönhetik. A hosszú életén át jó eredménynyel munkálkodó lelkész méltó az emlékezetre, s háromszori nősüléséből származott nagy családja és özvegye méltók a közrészvételre s meleg rokonszenvre. — Legyen áldott a boldogult emlékezete s virasszon felette a hálás utódok kegyeletes emlékezete.

Az elhunyt után egy szerény körben élő, de 50 év óta köztisztviselőként működő egyénről készíttet és kötelez a megemlékezésre a kegyeletes érzés és hivatalos kötelesség. Miként a tanítótestület elnöke értesít, Dankó Sándor nagyváradi énekvezér és orgonista, ki az 1821-ik év január havában Nagy-Károlyban született — a debreczeni főiskolából 1840-ik év április havában ment B.-Tordára tanító-orgonistának honnan egy évi működés után M.-Csengerbe vitetett hasonló minőségben. 8 évi ott hivataloskodása után az 1849-ik évben a nagyváradi egyház újvárosi kántor-orgonistái állására hivatott meg, mely álláson úgy is mint odamenetelekor 2 éven át 4 elemi, majd 17 év múlva ismét mint 5 elemi osztály tanítója 4 évig, tehát már 41 év óta szolgál. Ötven éves szolgálata alatt nem az egyházi hatósággal, sem tisztársaival, sem a gyülekezet tagjaival soha viszályban nem volt; sőt lelkiismeretes pontosságáért tisztársai bizalma 1872-ben tanító-gyámoldai elnökségre, 1873-ban pedig tanítói-könyvtárnokságra emelé; áldott jó kedélye folytán pedig a nagyváradi fényes egyház minden rétegében, az egész egyházmegyében, sőt az egyházmegyén kívül is „szeretett Dankó bácsi“-ja ő minden rendű és rangú nagyszámu ismerőseinek. Az isteni gondviselés tartsa meg igen soká és tegye megelégedetté a szerény

hű munkás életét egész családjának méltó örömére; a kiérdemelt köztisztelet és szeretet kísérje élte végéig.

1. A belhivatalnokok közt változtak:

a) 1890. okt. 24. Szabó Károly r. lelkész Csökmőről Nagy-Kerekibe.

b) 1890. okt. 24. Doma Gyula Csökmőre időközi lelkészszé kineveztetett.

c) 1890. okt. 30. Fogarasi Bálint m.-keresztesi h. lelkésznek, ki a radna-lippai missió állomásra megválasztatott s távozott az egyházmegyéből, elbocsátás adatott.

d) 1890. nov. 10. Karácsony Imre n.-kerekii s. lelkésznek felhatalmazás adatott, hogy a m.-keresztesi ev. ref. egyházba, mint időközi h. lelkész beszoigálgjon.

e) 1890. decz. 1. Kámán Béla darvasi s. lelkésznek ugyanott a h. lelkészszégre felhatalmazás adatott.

f) 1891. jan. 21. Karácsony Imre s. lelkész Földesre távoztván s. lelkészül, az egyházmegye kebeléből elbocsátást nyert.

g) 1891. febr. 8. Szilágyi Árpád 3-ad éves tanítóképezdésznek tanári kibocsátás mellett, a vizsgák letételének feltétele alatt engedély adatott, hogy mint ideiglenes tanító Siterben édes atyja, Szilágyi Dániel tanító kíségetésére működhessek.

h) 1891. febr. 10. Zsigmond Ferencz ártándi lelkész a m.-keresztesi lelkészzi teendők végzésére felkérertet s felhatalmaztatott.

i) 1891. márcz. 27. Nagy István nagyváradi s. lelkész s vallástanárnak, ki harasztosi lelkészszé választatott — az egyházmegyéből elbocsátás adatott.

2. Összes egyházainkban béke van; csupán K.-N.-Réven tétetett a gyülekezeti tagok s a lelkész által olyan panasz, a mi az egyházlátogatás alkalmával lesz eligazítható.

3. Az 1890. 23. sz. egyházmegyei végzés megbízása folytán a múlt évi szept. 30-án és okt. 1-én Budapesten tartott országos lelkész-értekezleten tek. Kiss Elek tanácsbíró urral résztvettünk. Az értekezlet lefolyásáról és eredményéről annak idejében elég értesítést nyújtottak a lapok; itt csak annyit jelentek

be,
ban
zöt
zeto

meg
egé
mel
nag
ten

less
ügy
ház
jesi
nag
nak
hely
nye

—
tára
fog

dar
ten
lérő
tése
rezt
tek
zás
tem

nag
ügy
a ta

gyü
test
min
mel

be, hogy az értekezlet az egyházmegyénk határozatában foglalt kívánalmak szerint a törvény korlátai között kívánt érvényt szerezni a lelkészek anyagi helyzete javítása iránt kifejezett közóhajtásnak.

4. A múlt év nov. 9-én főtiszteletű püspök ur megbízásából, mint helyettese résztvettem a h.-k.-ujlaki egészen új — igen diszes — templom felavatásán, mely ünnepélyen a folyvást hulló eső s abból lett nagy sár daczára szép közönség vett részt, — az új templom átadatott a közhasználatnak.

5. Az 1890. 71. sz. egyházmegyei végzés kötelelességemmé tévén a leánynevelő intézet felállítása ügyében a nagyszalontai és érmelléki szomszéd egyházmegyék megkeresését, — ezen kötelelességemet teljesítettem; sőt felhívtam a nagyváradi egyházat is a nagy horderejű czél eléréséhez nyújtható áldozatainak tudatására. Minthogy azonban mind a három helyről csak a tavaszi egyházmegyei gyűlések utánra nyertem biztatást a tanácskozások megkezdhetésére, — tekintettel közpénztárunk nagyon igénybevett voltára — a bizottságot ezen ügyben majd később fogom összehívni.

6. A 21—1890. sz. egyházmegyei végzésben a darvasi ev. ref. egyház harangalapjának visszafizetendő részleteiről s az alapnak miként biztosítva lételeéről jelentéstételre lévén kötelezve, — ezen jelentésemet, minthogy az egyházlátogatás alkalmával szerezhettek a darvasi harangalapról meggyőződést, — de tekintettel az ottan folyamatban levő lelkészváltásra is, — majd csak a következő gyűlésre terjesztem be jelentésemet.

7. A csökmői egyház templom- s toronyjavítási, a nagyszántói egyház templomjavítási s új toronyépítési ügyeit, valamint a lelkészválasztási jegyzőkönyveket a tárgysorozat szerint előterjesztendem.

8. A lelkészértekezlet működéséről majd a közgyűlés elé felterjesztendő jegyzőkönyvek, a tanítótestület körüli értekezleteinek működéséről a hozzám mind a négy körből beterjesztett jegyzőkönyvek, a melyekből örömmel jelentem, hogy a tanító urak

gyakorlati előadásaikkal tanítva és tanulva igen hasznos munkát végeznek, — tanuskodnak.

9. A közalapi bevallási iver a f. évről a csatári és lessi iveren kívül, — a melyek későn küldettek be — megerősítették s szétküldettek. A bevallásoknak szembetűnő csökkenése van kivált a hegyközi egyházakban, a hol a filoxera pusztítása miatt nemcsak vagyoni károsodás, hanem lélekszám apadás is következett be.

A közalap jegyzőkönyvét a tárgyalás folyamán előterjesztem. Az 1890. évi közalapi „főtabellát“ és esperesi naplót a közgyűlés asztalára megtekintés végett elhelyezem.

10. Járványos betegség miatt a tanítás szünetelt az iskolákban 1890. nov. 1-sőtől M.-Keresztesen ronsoló toroklob miatt. 1891. jan. 21-től 14 napig P.-Ujlakon kanyaró miatt. 1890. jan. 30-tól a fiiskola 2 hónapig, a leányiskola egy hónapig himlőjárvány miatt Siterben. Márczius 6-ikától B.-Sz.-Mártonban szemlob miatt ápril 6-áig. Márczius 8-tól Fugyiban kanyaró miatt.

11. A felsőbb hatósági rendeletek annak idejében mind köröztettek; a jegyzőkönyvek s más körözüvények szétküldettek. A közalapi, állami és segélyegyleti segélyek az illetőknek kézbesítették, mikről már megvizsgált számadásomat elő fogom terjeszteni. Az esperesi hivatal utján szétküldött különféle pénzek összege 8390 frt 35 kr.

A közigazgatás egész éven át 15 körlevél, 7 körözüvény, 1576 iktatói- és 1245 postakönyvi számok alatt intéztetett.

Eljárásomnak jóváhagyását kérem.

Kiváló tisztelettel beterjeszti

Szabó Károly,

esperes.

E jelentés egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni rendeltetik.

4. szám. Néhai Matolesy János darvasi volt lelkész emlékét, félszázadot meghaladó, az egyház és iskola érdekében kifejtett hasznos munkálkodásainak elismeréséül az egyházmegyei közgyűlés e jegyzőkönyvben megörökíteni rendeli.

5. szám. Az esperesi jelentésből kitűnőleg Dankó Sándor nagyváradai énekvezér tanítói s kántor-organistai működésének félszázados ünnepélyét e hó folyamában ünnepeli.

A közgyűlés Dankó Sándor nagyváradai énekvezért, ki úgy hivatali teendői közepette, mint a társadalmi élet terén, nemcsak fényes egyházközsége elismerését és becsülését, hanem az egyházmegye közönségének szeretetét is méltán kiérdemelte, félszázados szogálati ünnepélye alkalmából melegen üdvözli és óhajtja reá és családjára a gondviselő Isten áldó kegyelmét.

6. szám. Az építkezési beadványokra véleményes jelentéstételre

Szigeti Elek és Pappszász Károly tanácsbírák és Rácz Mihály jegyző küldetnek ki, jelentésök a gyűlés folyamán bevarátván.

7. szám. A nagyszántói takarékmagtár alapszabályaira adandó véleményes jelentéstételre

Szigeti Elek, Hegyesi Márton tanácsbírák és Kocsis József gyámpénztárnok küldetnek ki, jelentésök a jövő gyűlésre bevarátván.

8. szám. A segélykérvényekre, továbbá a mezőtelegdi egyház és lelkész által beadott díjlevélmódosítási ügyre, valamint az ártándi földeladásra vonatkozó véleményes jelentéstétel végett

Szemes László és Mezey Mihály tanácsbírák és Csák Máté jegyző kiküldetnek, jelentésök még e gyűlés folyamán bevarátván.

9. szám. Olvastatott az állandó szavazatbontó bizottságnak 1891. jan. hó 14-ikén Nagyváradon felvett jegyzőkönyve, mely szerint az egyházmegyei egyik jegyzőségre a kitűzött határidőig 35 egyházból beadott 36 érvényes szavazat, míg hét egyház, jelesül H.-K.-Szárdobágy, P.-Ujlak, Püspöki, H.-K.-Ujlak, K.-Jenő, P.-Told és Zsáka szavazatával minden indokolás nélkül elmaradt.

A beadott 36 szavazatból Csák Máté 14, Lévai Mihály 13, Falusi Károly és Nánásy Imre 2—2, Bódog János, Rigó Lajos, Kovács János, Makai Károly és Sulyok István lelkészek 1—1 szavazatot nyertek; általános többséget senki sem nyervén, a legtöbb szavazatot nyert Csák Máté és Lévai Mihály újabb szavazás alá bocsátandóknak, a nem szavazott egyházak pedig a szokásos pénzbeli büntetéssel illetendőeknek javaltatnak.

Kapcsolatban olvastatik ugyanazon bizottságnak 1891. évi márczius hó 18-án Nagyváradon felvett jegyzőkönyve, mely szerint 39 egyházból 40 szavazat érkezett be záros határidőig, J.-Hodos és H.-K.-Kovácsi szavazatot nem küldtek. A 40 szavazatból 32 Csák Máté nagyvárad-, 8 pedig Lévai Mihály j.-hodosi lelkészre esvén, — Csák Máté általános szavazat-többséggel megválasztott jegyzőül kijelentendőnek javalltatik, a szavazást elmulasztott két egyház a szokásos pénzbüntetésre lévén kötelezendő.

Vonatkozásban felolvastatott Szigeti Elek zsákai lelkész mentsége s a zsákai egyháztanácsnak hasonló tartalmu végzése.

A közgyűlés Csák Máté nagyvárad-i lelkészt jegyzőül megválasztottnak jelentí ki, ki is az eskü letétele után jegyzői hivatalát a közgyűlés jó kívánatai között megkezdi.

A szavazást elmulasztott lelkészek a szokásos egy frt birságnak közpénztárba leendő befizetésére utasíttatnak.

Szigeti Elek zsákai lelkész mentsége el nem fogadtatik.

világ
gáralenti
és e
lásai

kor

E jegyzőkönyvi szám Nádudvari Lajos közpénztárnoknak, valamint a szavazást elmulasztott egyházak lelkészeinek megküldendő.

10 szám. Olvastatott Ertsey Dezső egyházmegyei világi tanácsbirónak e tiszteről sokoldalú elfoglaltságára hivatkozással tett lemondási nyilatkozata.

A közgyűlés, midőn méltányló elismerését fejezi ki Ertsey Dezső tanácsbirónak e minőségben 8 éven át kifejtett buzgó munkálkodása iránt, a lemondást, a kényszerítő okokra tekintettel, sajnálattal tudomásul veszi és elfogadja; az esperest megbizván, a lemondás folytán megüresedett világi tanácsbirói állásnak betöltése végett a szavazás elrendelésére.

II. szám. Olvastatott a számvizsgáló bizottság jelentése, az esperesi, lelkészgyámoldai, közpénztárnoki és egyházmegyei könyvtárnoki pénztárak megvizsgálására vonatkozólag.

A) Szabó Károly esperes számadása.

I. Államsegélyből:

Bevétel . . .	983	frt	—	kr.
Kiadás . . .	983	„	—	„

II. A n.-kerekii lelkészválasztás megfeleltetéséskor beadaltott:

Bevétel . . .	50	frt	—	kr.
Kiadás . . .	50	„	—	kr.

III. Országos közalap-segélyből

Bevétel . . .	570	frt	—	kr.
Kiadás . . .	570	„	—	„

IV. Az országos közalaptól tőkesegély czimen:

Bevétel . . .	525	frt	—	krt.
Kiadás . . .	525	„	—	„

V. Az 1890-ik évi egyházlátogatás alkalmával

a) Közigazgatási járulék czim alatt:

Bevétel . . . 466 frt 39 kr.

Kiadás . . . 466 „ 39 „

b) Konventi jegyzőkönyvekért:

Bevétel . . . 24 frt 50 kr.

Kiadás . . . 24 „ 50 „

c) Gusztáv Adolf egyletre:

Bevétel . . . — frt 81 kr.

Kiadás . . . — „ 81 „

d) Pesti protestáns árvaház javára:

Bevétel . . . 5 frt 09 kr.

Kiadás . . . 5 „ 09 „

e) Népiskolai szervezetért:

Bevétel . . . 10 frt 20 kr.

Kiadás . . . 10 „ 20 „

f) Főiskolai átalakítási tőke kamatból:

Bevétel . . . 114 frt 69 kr.

Kiadás . . . 114 „ 69 „

g) Főiskolai felsőbb tanulóknak:

Bevétel . . . 10 frt 29 kr.

Kiadás . . . 10 „ 29 „

g) Főiskolai alsóbb tanulóknak:

Bevétel . . . 12 frt 70 kr.

Kiadás . . . 12 „ 70 „

VI. Egyházmegyei közpénztár számára különböző czimek alatt:

Bevétel . . . 504 frt 17 kr.

Kiadás . . . 504 „ 17 „

VII. Lelkészgyámoldai pénztár javára különböző czimek alatt:

Bevétel . . . 786 frt 70 kr.

Kiadás . . . 786 „ 70 „

VIII. Egyházmegyei könyvtár javára:

Bevétel . . . 77 frt — kr.

Kiadás . . . 77 „ — „

IX. Tanítótestület részére :

Bevétel . . .	83	frt	17	kr.
Kiadás . . .	83	"	17	"

X. Magyar ref. segély-egylettől :

Bevétel . . .	200	frt	—	kr.
Kiadás . . .	200	"	—	"

XI. Rendkívüli állam-segélyből :

Bevétel . . .	94	frt	—	kr.
Kiadás . . .	94	"	—	"

XII. Baldácsy alapból :

Bevétel . . .	36	frt	20	kr.
Kiadás . . .	36	"	20	"

XIII. Országos közalap járulék- és hátralékokból

Bevétel . . .	2033	frt	44	kr.
Kiadás . . .	2033	"	44	"

XIV. A b.-sz.-mártoni egyház iskolájára adott
tőkesegélyből :

Bevétel . . .	820	frt	—	kr.
Kiadás . . .	820	"	—	"

XV. Az 1891-ik évi államsegélyből :

Bevétel . . .	983	frt	—	kr.
Kiadás . . .	983	"	—	"

B) Kocsis József lelkészgyámoldai pénztárnok számadása.

Bevétel . . .	59,838	frt	87	kr.
Kiadás . . .	58,167	"	97	"
Maradvány . . .	1,670	frt	90	kr.

A pénztár állása a f. év márcz. 2-án 50,913 frt 25 kr.,
 míg a múlt év ugyanezen napján . 47,233 " 95 "
 és így növekedés 3,679 frt 30 kr.

C) Nádudvari Lajos közpénztárnok számadása.*1. A közpénztárban.*

Bevétel . . .	11,635	frt	95	kr.
Kiadás . . .	11,594	"	14	"
Maradvány . . .	41	frt	81	kr.

A pénztár állása a f. évi márcz. 1-én volt 9664 frt 71 kr.
 míg a mult évben ugyanezen napon volt 9725 „ 42 „
 Apadás 60 frt 71 kr.

2. *Tűzkármentesítési pénztár.*

Bevétel	1007 frt 71 kr.
Kiadás	1007 „ 71 „
Szaporulat . .	28 frt 54 kr.

3. *Sorbán Jánosné alapítvány.*

a) Iskola-alap:

Bevétel	1621 frt 30 kr.
Kiadás	1621 „ 30 „
Szaporulat . .	70 frt 53 kr.

4. b) *Lelkészjavadalmi alap:*

Bevétel	1050 frt — kr.
Kiadás	1050 frt — kr.
Szaporulat . .	— frt — kr.

5. *Lessi ev. ref. lelkész-javadalmi alap.*

Bevétel	940 frt — kr.
Kiadás	940 frt — kr.

6. *A f.-vásárhelyi ev. ref. népiskolai alap.*

Bevétel	911 frt 03 kr.
Kiadás	911 „ 03 „
Szaporulat . .	39 frt 26 kr.

7. *A k.-n.-révi missió-alap.*

Bevétel	648 frt 35 kr.
Kiadás	648 „ 35 „
Szaporulat . .	222 frt 50 kr.

D) Eszenyi Sándor egyházmegyei könyvtárnok számadása.

Bevétel	563 frt 11 kr.
Kiadás	551 „ 14 „
Maradvány . .	11 frt 97 kr.
A pénztár állása	457 „ 08 „

E) Szabó Lajos tanító-gyámoldai pénztárnok számadása.

Bevétel	646 frt 05 kr.
Kiadás	552 „ 27 „
Maradvány . .	93 frt 78 kr.
A pénztár állása	9173 „ 40 „

F) Kovács Gábor tanító-egyesületi pénztárnok számadása.*a) Egyesületi pénztár :*

Bevétel	333 frt 73 kr.
Kiadás	87 „ 6 „
Maradvány . .	246 frt 67 kr.

b) Segélypénztár :

Bevétel	10 frt 87 kr.
Kiadás	— „ — „
Maradvány . .	10 frt 87 kr.

A bizottság a pénzkezelőket a szokásos fentartások mellett a számadások terhei alól feloldozandóknak javasolja. Egyszersmind javasolja, hogy az egyházmege 53/1889. sz. végzésével ideiglenesen alkalmazott k.-n.-révi vallástanítónak a közpénztárból fizetett jutaléka 200 frtról 100 frtra szállittassék le azért, hogy a közpénztár a terhére utalt összegek kifizetését a tőke apasztása nélkül teljesíthesse.

A közgyűlés a számvizsgáló bizottság javaslatának elfogadásával a pénzkezelőket a szokásos óvások fentartása mellett a számadások terhe alól felmenti. A k.-n.-révi vallás tanításért a közpénztárból kiutaltatni szokott összeg meghagyása vagy apasztására vonatkozólag azonban, csak a k.-n.-révi missió ügy végleges rendezésekor fog érdemileg határozni.

A tanító-gyámoldai és tanító-testületi, valamint a tanító segély-pénztárak számadásai tudomásul vétetnek.

A lelkesz-gyámoldai és közpénztári számadások a szokáshoz hiven megköroztetnek.

12. szám. Hegyessy Márton tanácsbíró és Dr. Fazekas Imre ügyész az egyházmegye 7/1890. sz. határozata alapján az Okos István-féle követelésre vonatkozólag beterjesztik jelentésöket, mely szerint a betáblázottan kikölesönözött 300 frtból többszörös végrehajtás után bevéttetett ugyan 290 frt 41 kr.; azonban az összeg egyrészét a perköltségek felemésztették s a közpénztárba beadatott 227 frt 14 kr. s még fizetendő lenne a gyámpénztár által 3 frt 50 kr, mint a mely összeg a Tóth József által birt gyámodai kölcsön perköltségeire adatott ki. — Javasolják egyuttal, hogy miután a kölcsönző pénztárnok e betáblázott követelésért felelősségre nem vonható, de nincs is senki, a ki ezért felelősségre vonható lenne, a közgyűlés a fedezetlenül maradt követelési részt törölttnnek nyilvánítsa.

A közgyűlés a jelentés tudomásul vétele mellett a fedezetlenül maradt követelési részt a közpénztár állagából törli, s erről Nádudvari Lajos közpénztárnokot kivonaton értesíti. — A Tóth József-féle kölcsön perlésére az Okos-féle behajtott követelésből kiadott 3 frt 50 krt a gyámodai pénztár által megtéríteni nem rendeli.

13. szám. Ugyancsak Hegyessy Márton tanácsbíró jelent az egyházmegye 7/1890. sz. végzése alapján a Szlávny-féle követelés tárgyában, mely szerint mivel hogy a hagyaték letárgyalva még nem lett, — intézkedni sem lehetett a követelés realizálása iránt.

A közgyűlés e jelentést tudomásul veszi, az egyházmegyei ügyész figyelmét felhíván az ügy figyelemben tartására.

14. szám. Olvastatott az egyházmegyei tanügyi bizottság Nagyváradon 1890. nov. 27-én tartott rendes gyűlésének jegyzőkönyvi 3. és 4. száma, mely szerint tanügyi bizottsági gyűlés a népiskolai szervezet értelmében évenként kétszer lévén tartandó, — hogy e gyűléseken a bizottságnak minden tagja anyagi meg-

terheltetése nélkül megjelenhessék, felkéri a tanügyi bizottság a közgyűlést, hogy valamely forrást jelöljön meg, melyből a bizottság szerényebb jövedelmű tagjai, hivatalos kiadásait némi részben fedezhessék.

A köri látogatások eszközlésére, valamint a gyűléseken való megjelenhetésekre nézve az egyes egyházközségek adják természetesen a fuvart. A tanügyi bizottság kérelmének azon része pedig, hogy a közgyűlés forrást jelöljön meg legalább a szerényebb jövedelmű tagok hivatalos minőségben tett kiküldetésök ideje alatt teendő kiadásait fedezésére — reális javaslattétel végett visszatéteik, — miről Szigeti Elek tanügyi bizottsági elnök értesítettik.

15. szám. A mező-telegdi egyház és lelkésze kéri a közgyűlést, hogy az eddig természetben kiadni szokott lelkési termény-fizetésnek pénzértékben és pedig köblönként 6 frt megváltási áron leendő kiszolgáltatását 5 évre engedélyezni, jóváhagyni, s kölcsönös megegyezés jóváhagyását az egyházkerületi közgyűléshez is ajánlólag felterjeszteni kegyeskedjék.

Kapcsolatban vannak az egyháztanácsi, egyházközségi közgyűlési határozatok, továbbá a régebbi díjlevél egy példányban, a módosítandó díjlevél pedig három példányban.

Erre vonatkozólag olvastatik a véleményező bizottság jelentése, mely úgy az egyházmegyei, mint az egyházkerületi közgyűlésnek pártolólag ajánlja a terményfizetésnek eképen megváltását.

A közgyűlés a módosított díjlevelet elfogadja s a terményfizetésnek köblönként 6 frtban történendő megváltását 5 évre — 1891. ápril 24-től 1896. ápril 24-ig — engedélyezi s a kérvényt jóváhagyás végett mellékleteivel együtt az egyházkerületi közgyűléshez pártolólag felterjeszteni határozza.

16. szám. Olvastatott a közalapbizottságnak f. évi február 1-ső és 2-dik rapjain Nagykerekiben tartott ülésén felvett jegyzőkönyve, mely az esperesnek 2038 frt 12 kr bevételt s ugyanannyi kiadást feltüntető közalapi számadását helyben hagyandónak, s az esperes részére a szokásos felmentvényt kiadandónak véleményezvén, az egyházaknak 1891. évre szóló közalapi bevallásait a következőleg állapítja meg:

1. Artánd járuléka 35 frt 10 kr.
2. B.-Szt.-Márton járuléka 27 frt 70 kr.
3. Bihar ajánlata 64 frt 80 kr. A felmentésre ajánlottak felmentetnek.
4. Bors járuléka 41 frt, törlésre ajánlottak leiratnak.
5. Bojt járuléka 67 frt 90 kr.
6. Csökmő járuléka 95 frt 70 kr.
7. Darvas járuléka 26 frt 50 kr.
8. Élesd ajánlata 34 frt 90 kr.
9. Fugyi járuléka 17 frt 90 kr.
10. F.-Vásárhely járuléka 17 frt 20 kr.
11. Furta ajánlata 70 frt 20 kr.
12. H.-K.-Kovácsi ajánlata 31 frt 40 kr.
13. H.-K.-Száldobágy ajánlata 21 frt 70 kr, a felmentésre ajánlottak töröltetnek.
14. H.-K.-Ujlak járuléka 41 frt 80 kr. összes hátraléka az egyház kimutatása szerint 105 frt 30 kr, az esperesi tabella szerint 103 frt 50 kr, mely nagy mérvű hátránynak mielőbbi letörlesztésére az egyházat szorgalmazni javasolja.
15. Kismária járuléka 65 frt 50 kr, hátraléka a kimutatás szerint 5 frt 30 kr, az esperesi napló szerint pedig 17 frt 98 kr. A n.-marjai pusztáról 12 frt 60 kr.
16. K.-Szántó ajánlata 19 frt 80 kr.
17. K.-Jenő ajánlata 16 frt 20 kr.
18. M.-Kakucs ajánlata 7 frt 20 kr.
19. M.-Keresztes kivetése 111 frt 60 kr.
20. M.-Telegd ajánlata 43 frt 50 kr.
21. M.-Telki járuléka 16 frt 60 kr.
22. N.-Kereki járuléka 42 frt 40 kr. A régmúlt

időből felszaporodott s leiratni kért 207 frt 10 krt tevő hátrány törlésre ajánltatik.

23. N.-Szántó járuléka 11 frt 80 kr.

24. Nyüved ajánlata 19 frt 80 kr. A felmentésre ajánlottak felmentetnek.

25. Örvénd járuléka 29 frt 20 kr. A felmentésre ajánlottak felmentetnek.

26. P.-Tamási járuléka 36 frt 30 kr.

27. Pelbárhida járuléka 9 frt 50 kr.

28. Pósalaka járuléka 10 frt 70 kr.

29. P.-Told járuléka 36 frt 10 kr.

30. P.-Ujlak járuléka 16 frt 70 kr.

31. Szalárd járuléka 53 frt 20 kr.

32. H.-K.-Pályi járuléka 26 frt 10 kr. A törlésre ajánlottak töröltetnek.

33. Püspöki járuléka 80 frt.

34. K.-N.-Rév járuléka 9 frt 90 kr.

35. Siter járuléka 33 frt 50 kr.

36. Szt.-János járuléka 46 frt 50 kr.

37. Zsáka járuléka 62 frt.

38. J.-Hodos járuléka 55 frt 10 kr. Mult évi hátraléka 2 frt 10 kr. töröltetik.

39. Váncsod járuléka 60 frt 90 kr. Hátránya 50 kr, töröltetik; a felmentésre ajánlottak felmentetnek.

40. Nagyvárad járuléka 346 frt 10 kr. Hátrányából 79 frt 90 kr töröltetik. Az egyház a hátrányokat 439 frt 10 krtban mutatja ki, mely az esperesi napló szerint 439 frt 95 kr.

Jelenti továbbá a bizottság, hogy Csatár és Less egyházak nemcsak a záros határidőn belől, de a felülvizsgálási munkálat ideje alatt sem küldték be közalapi járulékaiknak f. évi bevallását, s így az esperes egyházmegyénk 1886. évi ápril 14. és 15-ikén tartott közgyűlésének 23. sz. határozata szerint az egyháztanács tagjainak költségére egyházmegyei küldöttség kinevezésére volna utalva. Egyébiránt az esperes élőszóval jelenti, hogy azóta Csatár és Less egyházak közalap bevallási iveri is beérkeztek.

A közalapbizottság intézkedése helybenhagyatván, az esperes részére számadását illetőleg a felmentvény a szokásos fentartással megadatik, az egyes egyházak után kitüntetett évi járulékok és törlések megerősíttetnek. Csatár és Less egyházak közalapi járulékainak kimutatásai is időközben beérkezvén, átvizsgálatnak s a Csatári múlt évi 44 frt 80 krral szemben kitüntetett idei 36 frt 50 krnyi közalapi járulék a szőlők elpusztulásával indokoltan elfogadtatik; ugyszintén a lessi egyház bevallása is, és pedig az anyaegyház 3 frt 90 kr s a hozzátartozó fiók-egyházak, névszerint Pósa 4 frt 20 kr, Bikács 1 frt 60 kr, Nyárszeg 40 kr, Inánd 60 kr, P.-Pankota 70 kr. és Gyapju 1 frt 10 krnyi folyó évi bevallással.

17. szám. Olvastatott az egyetemes lelkeszi értekezlet 1891. ápril 14-ik napján tartott gyűlése jegyzőkönyvének 2-ik számú katározata, mely szerint az 1890. évi ápril 10. és 11-ik napjain tartott egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvének 59., 60. és 61. számú végzései érelmében a Szemes Terézia, Ecsedi Lidia és öz. Oláh Józsefné hűlye fia, Gyula évi kegydíjaira vonatkozólag benyújtott gyámpénztárnoki jelentésre véleményét beterjeszteni köteleztetvén, a pénztárnoki jelentést elfogadja s ez alapon Szemes Teréznek 40, Ecsedi Lidiának 30 forintot véleményez kegydíjképen adatni. Öz. Oláh Józsefné kérését pedig, a mennyiben gyermekeivel együtt már most is 390 frt gyámdíjat élvez, csak azon esetben tartja teljesítendőnek, ha a gyámdíj többi gyermekeire nézve megszűnik.

A lelkeszi értekezlet által ekként tett javaslat a közgyűlés által elfogadtatik; tehát Szemes Teréznek 40, Ecsedi Lidiának 30 forint évi kegydíj állapít

tatik meg addig, míg e terhet a gyámpénztár megbirja, azon meghagyással, hogy e kegydíjak előlegesen lesznek a pénztárból fizetendőek; özv. Oláh Józsefné kérelmének teljesítése azon időre halasztatván, midőn a most gyámdíjat élvező gyermekei közzül, legalább egy olyan korba jut, mikor már vele szemben a gyámoldai pénztár gyámdíjazási kötelezettsége alól mentesülve lesz. Miről kegydíjasok özv. Oláh Józsefné s gyámpénztárnok végzésileg értesítettnek.

18. szám. Olvastatott ugyanazon lelkeszértekezlet jegyzőkönyvének 3-ik számú határozata, mely a körös-völgyi lelkeszi kör azon felterjesztését, a mely a zsinati egyházalkotmányi albizottság küldöttségeinek azon törvényjavaslatát, hogy az egyházak jövőben nagy és kis egyházakra osztatván, amazok kétezer lélekszámon felül minden kétezer lélek után egy-egy szavazattal birjanak, — mely azonban 12 nél többre nem mehet, — főként a kisebb egyházakra nézve sérelmesnek tartja, magáévá tévén, az egyházmegyei közgyűlés elé pártolólág terjeszti fel.

Az egyházmegyei közgyűlés, tekintettel egyházmegyei gondnok Ritoók Zsigmond által jelzett ama körülményre, hogy ezen neheztelt törv.-javaslat egyházmegyénkhez véleményezés végett annak idején ugysis leküldetni fog: tehát arra vonatkozólag a zsinat előtt még nyilatkozhatunk, — nevezett törvényjavaslatnak tüzetes birálatába ez idő szerint nem bocsátkozik, hanem egy bizottságot küld ki, mely ez ügygyel s más fontos törv.-javaslati ügyekkel is behatóbban foglalkozván, szerkeszszen majd egy ki-merítő véleményes jelentést, melynek ideleendő terjeszthetése céljából az espe-

res szükség esetén rendkívüli egyházmegyei gyűlést is hívjon össze. E bizottság tagjaiul az esperes és egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt Kiss Elek, Pappszász Károly, Mezey Mihály, Hegyesi Márton tanácsbírák, dr. Fazekas Imre egyházmegyei ügyész és Némethy Károly a nváradai egyház gondnoka avilági részről, — Biró János, Csillag Lajos, Szemes László, Szigethi Elek, Nádudvari Lajos tanácsbírák és Nánási Imre mezőtelkii lelkész az egyházi részről kiküldetnek. A bizottság jegyzőiül Rácz Mihály és Csák Máté neveztetvén ki. Miről az elnökség végzésileg értesittetik.

19. szám. Olvastatott ugyanazon lelkészi értekezletnek 4-ik számu határozata, mely Szokolai Béla h.-k.-kovácsii lelkésznek közgyűlésünk elé terjesztett azon kérvényére vonatkozólag, melyben első évi lelkészi fizetésének a gyámoldai pénztárba felerészben leendett beszolgáltatását illetőleg az iránt kér intézkedést, hogy az első év eltelte után ne kellessék neki a beszolgáltatandó tőkének kamatait is megfizetni, mint a hogy ő tőle a gyámoldai pénztárnok követeli, — azon véleménynek ad kifejezést, hogy bár az eddigi eljárás és gyakorlat szerint az első év tartama alatt be nem fizetett féljövödelmek ezen időről is kamatozás alá vétettek, de az alapszabályok ilyen magyarázását, a nélkül, hogy a pénztárnok eljárását rosszallaná, — elfogadhatónak nem tartja, s főként, mert az alapszabályok ezen pontjának szabatosabbá tételét óhajtaná, Szokolai Béla lelkész kérvényét azon felkéréssel bocsátja közgyűlés elé, hogy az iránt határozván, egyuttal a vonatkozó gyámoldai alapszabályokat is minden félreértést, vagy kétértelmű magyarázatot kizárólag kiigazítani méltóztassék.

A közgyűlés Szokolai Béla lelkész kérelmét, tekintettel a régi gyakorlatra,

nem tartja teljesíthetőnek, s midőn most őt kérelmével elutasítja, felhívja egyzsersmind az egyetemes lelkészi értekezletet, hogy a kérdéses alapszabályi észlet újabb szövegezése iránti véleményét a következő közgyűlésre terjeszsze be. Miről Szokolai Béla lelkész, a gyámpénztárnok és a lelkészi értekezlet elnöke végzésileg értesítettnek.

20. szám. Olvastatott a csökmői lelkészválasztás vezetésére kiküldött Kiss Elek egyházmegyei tanácsbíró és Sulyok István nagyváradi lelkész által 1891. január 4-ik napján felvett választási jegyzőkönyv, mely szerint beadatott összesen 236 érvényes szavazat, melyből Csák József ménes-gyoroiki lelkész 75, Bögos Lajos erdőgyaraki lelkész 152 és Doma Gyula csökmői idk. lelkész 9 szavazatot nyervén, a szavazatok általános nagy többségével megválasztott csökmői lelkészül Bögos Lajos jelentetett ki. Kapcsolatban beterjesztetik a választók és illetőleg a szavazók névsora is.

A választás a vonatkozó törvények figyelembe s érvényben tartásával ejtetvén meg, s ellene semmi részben kifogás nem emeltetvén, helybenhagyatik s Bögos Lajos erdőgyaraki lelkész a csökmői lelkézségben örömmel megerősítettik, felhivatván ugy ő, mint a választó egyház a bekebelezési-, illetve a változási díjnak közpénztárba leendő befizetésére. Miről Bögos Lajos lelkész, a csökmői egyház s Nádudvari Lajos közpénztárnok értesítettnek. A választásra vonatkozó iratok egyházmegyei levéltárba tétetni rendeltetnek.

21. szám. Olvastatott a zsákai lelkészválasztás vezetésére kiküldött Szigethi Elek és Ertsey Dezső tanácsbírák által 1891. január 4-ik napján felvett választási jegyzőkönyv, mely szerint a választók a választásra kijelölt öt lelkész közül mindannyian

Vadon Miklós nyüvedi lelkész nevét hangoztatván és háromszor ismételt felhívásra is a választók közül szavazást senki sem kérvén, Vadon Miklós, a zsákai ev. ref. egyház egyhangulag megválasztott lelkészeül jelentetett ki.

Kapcsolatosan beterjesztetnek a lelkészválasztás vezetésére kiküldöttek megbízó levelei s a lelkészjelölő bizottsági jegyzőkönyv.

A választás, mint a mely ily szép egyetértéssel ejtetett meg s a mely ellen semminemű kifogás a törvényes határidőn belől nem emeltetett, helybenhagyatik s Vadon Miklós nyüvedi lelkész a zsákai lelkészségben örömmel megerősítetik, felhivatván ugy ő, mint a választó egyház a változási díjnak közpénztárba leendő befizetésére. Miről Vadon Miklós lelkész, a zsákai egyház és Nádudvari Lajos közpénztárnok értesítetnek. A vonatkozó iratok egyházmegyei levéltárba tétetni rendeltetnek.

22. szám. Olvastatott a darvasi lelkészválasztás vezetésére kiküldött Szigethi Elek és Ercsey Dezső tanácsbírák által 1891. márcz. 1-ső napján felvett választási jegyzőkönyv, mely szerint beadatott összesen 91 szavazat, melyből Háger Miklós fugyii lelkész 56, Kálmán Béla darvasi idk. lelkész 35 szavazatot nyervén, Háger Miklós a darvasi ev. ref. egyház általános szavazattöbbséggel megválasztott lelkészeül jelentetett ki. — Kapcsolatosan beterjesztetnek a választási elnökség megbízó levelei, a lelkészjelölő bizottság jegyzőkönyve, a szavazatot kívánók névjegyzéke, a beadott szavazólapok s a választók hitelesített névjegyzéke.

A választás a vonatkozó törvények megtartásával történvén s ellene semmi kifogás nem emeltetvén, helybenhagyatik s Háger Miklós fugyii lelkész a darvasi lelkészi állásban örömmel megerős-

síttetik, felhivatván úgy ő, mint a választó egyház a változási díjnak közpénztárba leendő befizetésére. — Miről Hager Miklós lelkész, a darvasi egyház és Nádudvari Lajos közpénztárnok értesíttetnek. A vonatkozó iratok levéltárba tétetni rendeltetnek.

23. szám. Olvastatott a nyüvedi lelkészválasztás vezetésére kiküldött Csillag Lajos és Hegyesi Márton tanácsbírák által 1891. ápril 12-ik napján felvett választási jegyzőkönyv, mely szerint beadatott összesen 91 szavazat, melyből Bélteki Géza nváradi s. lelkész 56, Tóth Albert bihari s. lelkész 35 szavazatot nyervén, Bélteki Géza a nyüvedi ev. ref. egyház által a szavazatok általános többségével megválasztott nyüvedi lelkészül kijelentetett. — Kapcsolatosan beterjesztetnek a választást vezető elnökség megbízó levelei, a választók hitelesített névsora és a bejött szavazólapok.

A választás tudomásul vétetik, s a mennyiben a törvényes, de még ezideig le nem járt határidőn belül a választás ellen kifogás nem emeltetik, — feltételeesen megerősíttetik s megválasztott lelkész Bélteki Géza örömmel üdvözöltetik. Esperes ur pedig felhatalmaztatik, hogy ha a törvényes idő alatt a választás ellen kifogás csakugyan nem emeltetik, a megválasztott lelkész meghívhatására szükséges esperesi beleegyezést az illető gyülekezetnek adja ki, felhiván ez esetben lelkészt s a választó egyházat a változási díjnak az erről értesítendő közpénztárnok kezeihez leendő befizetésére.

24. szám. Olvastatott a nagy. prot. irodalmi társaságnak f. évi ápril 6-ik napján Budapesten tartott évi rendes közgyűlésére szóló meghívója, mely egyházmegyénket, mint alapító tagul jelentkezett testületet illeti meg, melyben egyuttal felhívást is intéz a tagokhoz, hogy a társaság javára gyűjtéseket indita-

nának, felemlítvén, hogy néhány egyházmegyében az egyházi látogatások alkalmával is eszközöltettek gyűjtések és pedig nem eredménytelenül.

Tudomásul vétetik s miután egyházmegyénk mint testület a magyar pr. irodalmi társaság közgyűlésén leendő képviseltetésére nézve eddig még nem intézkedett, most esperes urat bizza meg és jogosítja fel egyházmegyénk képviselésére. Egyuttal pedig felkéri a kánoni vizitációt is az ajánlott gyűjtések eszközésére.

25. szám. Olvastatik a nagytótfalui ev. ref. egyház tulajdonát képező, jelenleg államilag segélyezett iskolai helyiségül bérben használt iskolai épület bérletének f. évi augusztus 31-én leendő lejárataról szóló jelentés, s kapcsolatosan a biharmegyei kir. tanfelügyelőség 606—1890. sz. átírat, melyben nevezett iskolaépület használhatását, az abban elhelyezett iskola részére legalább még egy évre óhajtaná; egyszersmind felvilágosítást kér arra nézve is, hogy a jelenlegi iskolaépülettel szemben levő s iskolaépítésre kinézett telkét az egyháznak — az állami kincstár tulajdonába hajlandó volna-e és mily árban örök áron átbocsátani?

A közgyűlés a kérdéses iskolaépületet az eddigi feltételek mellett még egy évi használatra szívesen átbocsájtja; a szembenfekvő s iskolai építési célra kiszemelt telket illetőleg pedig a törvényszerű egyházlátogatást bizza meg, hogy a helyi szemlét s vizsgálatot megtartván, az átírat eme pontjára vonatkozólag adjon a közgyűlés elé kimerítő véleményes jelentést.

Ezzel kapcsolatban egyházmegyei gondnok jelentése és indítványa folytán, mely szerint miután a révi miszsió költségeinek fedezésére a konvent évi

400 forintot szavazott meg, s ennél fogva a misszió állomás berendezésével késlekednünk nem szabad, az egyházmegyei közgyűlés felkéri esperes urat, hogy azon esetben, ha az ide vonatkozó konventi határozat leérkezik, e missziói állomás betöltése iránti intézkedéseit azonnal megtenni sziveskedjék, vagyis érintkezésbe tévén magát az iránt a főtiszteletű püspöki hivatallal, a missziói állást — bár most még csak ideiglenesen, de mégis töltse be, s erről a közelebbi egyházmegyei közgyűlésen tegyen jelentést. Együttal az egyházmegye által megszavazott évi 200 frt segély a misszionárius részére már most előre folyósíttatik; az ott alkalmazott tanítónak eddigi díjazása tárgyában — a mennyiben az, ez iskolai évben ugy sem változtatható, a jövőben pedig a misszióval hozatik összeköttetésbe, — majd a következő közgyűlés fog határozni.

26. szám. Felvétellett a segélykérvények elbírálása tárgyában kinevezett küldöttség jegyzőkönyve s ennek során felmerült javaslata.

Az egyházmegyei közgyűlés a bizottság munkálatát elfogadja s javaslatát a kért segélyekre nézve a következő jegyzőkönyvi számok szerint állapítja meg.

27. szám. Felvétellett Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi lelkész kérvénye, ki a közalapból kevés évi jövedelméhez képest népes családja fentartására s gyermekei nevelésére 200 frt segélyt kér.

Tekintve indokait, gyakori betegeskedés és más csapások által megrongált anyagi helyzetét 100 forint segélyre ajánlatik.

28. szám. Felvétellett Falusi Károly m. telegdi lelkész kérvénye, melyben a közalapból azon okon,

mert nagy családja, családjában előforduló gyakori betegeskedések, csaknem egy évig tartó költséges gyógykezeltetése költségeit, a múlt évben kétszeri jegverés miatti kárai folytán teljesíteni nem tudja, 250 forint segélyt kér.

A felhozott indokok alapján 100 forint segélyre ajánltatik.

29. szám. Felvétetett Józsa Gábor pósalaki lelkész kérvénye, melyben a közalapból azon okok alapján, hogy az utóbbi 5 év alatt az idő mostohasága miatt sokat szenvedett, több kárai voltak s gyermekei nevelése is sokba kerül, 200 frt segélyt kér.

A felhozott indokok alapján 100 forint segélyre ajánltatik.

30. szám. Felvétetett Váry János k.-n.-révi lelkész kérvénye, melyben a közalapból azon okok alapján, hogy díjazása csekély, földjei terméketlenek, gyakran betegeskedik, 400 frt segélyt kér.

A felhozott indokok alapján, 100 forint segélyre ajánltatik.

31. szám. Felvétetett Szatmári László n.-szántói lelkész kérvénye, melyben a közalapból azon okok alapján, hogy a sok kárral járt múlt évi — csere utjáni helyváltoztatás miatt vetése is eredménytelen lett annyira, hogy a vetőmag értéke is megsemmisült, s alig tartózkodott még 38 napig új lakásán, lelkészlaka elégett, ingóságai elpusztultak s így mintegy 240 forintnyi kárt szenvedett, 200 frt segélyt kér.

A felhozott indokok alapján 100 forint segélyre ajánltatik.

32. szám. Felvétetett a n.-szántói egyház kérvénye, melyben templommenyezet és tető újból építésre a közalapból 400 frt segélyt kér.

Tekintve, hogy folyamodó egyház más felekezetű s nemzetiségű községben missziót teljesít, s az építési 3500 forintra menő költségből maga erején 3139 frtot fedezni ígér, a még szükséges összegre, azaz 361 forint segélyre ajánltatik.

33. szám. Felvételgett a k.-n.-révi egyház kérvénye, melyben templom, torony és lelkészlak javításra az országos közalapból 440 frt segélyt kér.

Az egyház kérvénye, mivel a mellé csatolt költségvetés a szükségelt munkákat részletesen nem tünteteti elő, azzal adatik vissza, hogy azt az egyház szabályszerű költségvetéssel lássa el; miről folyamodó egyház végzésileg értesítettik.

34. szám. Indítványoztatván, hogy miután a folyamodó egyházak kérvényei többszöri s legujabban az 1890. april 10. és 11-ik napjain tartott közgyűlés 31. sz. határozatában kimondott figyelmeztetések dacára is sokszor vagy teljesen felszereletlenül vagy hibás felszereléssel adatnak be az esperesi hivatalhoz, az ilyenekkel szemben ezentul a szabályoknak megfelelőbb eljárás alkalmaztassék.

A közgyűlés felkéri az esperest, hogy ezentul, a mennyire ideje engedi, a hozzá benyújtott kérvényeket, ha azok egyáltalán nem, vagy hibásan volnának felszerelve, tegye vissza a folyamodókhoz. A szükséges költségvetésekre vonatkozólag pedig kimondatik, hogy azok lehetőleg szakértők által készíttessenek. Egyszersmind a törvényszerű egyházlátogatás felkératik, hogy a gyülekezetekben leendő megjelenésük alkalmával ezentul terjeszszék ki a vizsgálatot arra is, hogy vajjon a segélyben részesült egyházak azt a kért célra fordították-e? S arról jelentéseikben említést tenni sziveskedjenek. Végül figyelmeztetnek a segélyért folyamodó egyházak, hogy azon esetben, ha uj építéshez kérnek segélyt, kérvényök mellé az egyháztanácsi, és egyházközségi közgyűlés vonatkozó határozatai okvetlenül melléklendők, sőt az egyházmegye építkezésre vonatkozó engedélye is.

35. szám. Felvételgett a m.-telegdi egyház kérvénye, melyben nagy mértékben rongált ő templomának s tornyának helyreállítására a közalapból 583 forint segélyt kér.

Tekintve, hogy a m.-telegdi egyház templom- s torony-épülete régi műemlék, melynek mint ilyennek fentartása folyamodó egyház anyagi erejét messze túlhaladja, pedig egyszersmind országos érdek is kívánná annak fentartását, — a közgyűlés a folyamodó egyházat a kért 583 forint segélyre nemcsak melegen ajánlja, hanem egyuttal arra is kéri a mélt. konventet, hogy a mennyiben a kérelem teljesítése a közalap segélyerejét túlhaladná, ez ügyet az országos műemlék fentartási bizottsághoz is ajánlani méltóztassék.

36. szám. Kapcsolatban a közgyűlésnek a mezőtelegdi egyház templom- s tornyának kijavitása iránt tett határozatával javasoltatik, hogy miután a számtalan segélykérvények között az ilyen fontosabbak is könnyen kikerülhetnék a konventi segélykérvényi bizottság figyelmét, czélszerű volna, ha a kérvény mellé egy külön, figyelmet keltő kísérő levél is szerkesztetnék a konventhez.

Indítvány elfogadtatik s a kísérő levél megszerkesztésére esperes ur felkéretik.

37. szám. Felvételgett a pósalaki egyház kérvénye, melyben villám által megrongált templomának s tornyának kijavitására 250 frt segélyt kér a közalapból.

A kérvény, miután abban a templom s torony építési szükségletei mellett adósság törlesztése is emlittetik a kért segély céljai között, melyre pedig a szabályok szerint a közalap rendszerint nem segélyez; s főként, mert a kérvény mellé költségvetés sem csatoltatott, helyesbítés végett a folyamodó egyház-

nak e végzés kapcsán visszaadni határoztatik.

38. szám. Felvételgett a lessi egyház kérvénye, melyben lelkészlak javításra 150 forint segélyt kér a közalaptól.

Mivel a kérvény teljesen felszerel-
letlen, felszerelés végett e végzés kap-
csán visszaadni határoztatik.

39. szám. Felvételgett a m.-kakucsi egyház kér-
vénye, melyben egy új iskolai épület emelhetésére
589 frt 80 kr. segélyt kér a közalaptól.

Mivel a kérvény csatolmányai köz-
zül az egyházközségi közgyűlés határo-
zata hiányzik, ennek pótlása, s tekintve,
hogy teljesen új építkezésről van szó,
mire nézve az egyházmegye előleges
jóváhagyása is szükséges, — ennek ki-
eszközlése végett a kérvény e végzés
kapcsán visszaadni határoztatik.

40. szám. Felvételgett a k.-jenői egyház kérvénye,
melyben lelkészlakának kijavítására 200 forint segélyt
kér a rendkívüli államsegélyből.

Tekintve, hogy az idegen nemzeti-
ség közzé ékelt csekély népességű egy-
ház alig tudja magát fentartani, 100
forint államsegélyre ajánltatik.

31. szám. Felvételgett Bokros Benedek h.-k.szál-
dobágyi lelkész kérvénye, melyben azon okok alapján,
hogy csekély évi jövedelme mellett 8 tagu családja
s ezek között egy V. gymnáziumi tanuló fia is van,
kiknek fenntartása s nevelése a közelebbi idők
több csapásai s betegeskedése miatt lehetetlen, —
meg nem határozott mennyiségű segélyt kér a rend-
kívüli államsegélyből.

Indokainál fogva államsegélyre ajánl-
tatik.

32. szám. Felvételgett Boor Károly pósalaki tanító
kérvénye, melyben sok nélkülözéssel fentartott családja
helyzetének javítására, s a debreczeni főiskolában
tanuló fia, s a kolozsvári állami tanítóképezdében

nevelt leánya taníttatási fedezésére 50 forint államsegélyt kér.

A felhozott indokok alapján 50 frt államsegélyre ajánlatik.

43. szám. Felvétetett Kiss Gyula szalárdi leánytanító kérvénye, melyben csekély fizetésére, nehéz anyagi helyzetére s hét tagból álló családjára való hivatkozással 80 forint segélyt kér a rendkívüli államsegélyből.

A felhozott indokok alapján 80 frt államsegélyre ajánlatik.

44. szám. Olvastatott a segélykérvények elbírálására kiküldött bizottság jegyzőkönyvének utolsó számú határozata, melyben az ugyancsak e bizottsághoz véleményezésre kiadott ártándi leánytanítói luczernás föld eladására vonatkozólag javasolja, hogy a menyinyiben az eladásra szánt 550 □ öl terjedelmű I/A. 638. t.-jkvi szám alatt bejegyzett földet, amely a vele határos községisárgödör által napról-napra rongáltatik, az ártándi község 200 forint vételárban tulajdonává tenni akarja s ez eladást az egyháztanács és egyházközségi közgyűlés azon feltétel alatt, hogy e föld eladási ára gondosan törlesztendő, s annak kamataiból évenként 14 forint a haszonélvező tanítónak kiadandó lesz, a legelső kedvező alkalommal pedig az egész vételár s annak esetleg keletkező kamatai a leánytanítói alap javára ismét külső földbirtokba lesz helyezve — az eladás helybenhagyandó.

Az egyházmegyei közgyűlést a bizottság véleményét a felhozott indokok alapján elfogadja, s a becsatolt adás-vevési szerződést a maga hatáskörében megerősíti, s végmegerősítés végett a főt. egyházkerülethez ajánlja.

45. szám. Pap Márton és Gombos Sándor nagyszántói lakosok felebbezése a leégett lelkész-lak építési költsége fejében rájuk kitett összeg leszállítása iránt.

Mielőtt ezen ügyben az egyházmegye határozná, az összes iratokat oly felhívással adja vissza az egyháztanácsnak,

hogy azt a lelkész-lak felépítésére vonatkozó egyháztanácsi, valamint egyház-községi végzéssel, szóval az ügyre vonatkozó mindennemű irattal felszerelve terjessze újból ide.

Miről a nagyszántói egyháztanács végzésileg értesítetik.

46. szám. Nagy Gáspár és érdektársai p.-toldi lakosok s egyháztagoknak kérvénye, a párbér birtok aránylagos egyházi adóvá leendő átváltoztatása iránt.

Mivel a folyamodó és érdektársai által szándékolt adó-kulcs változtatását úgy az egyháztanács 1890. évi február hó 9-én, valamint az egyházközség 1891. február hó 14-én tartott ülésében elutasította, illetőleg az utóbbi az elutasítást tudomásul vette: az egyházmegye — tekintettel az egyházi törvények 233. §-ára — nem tartja magát illetékesnek a hozzá beterjesztett kérvény, illetőleg fellebbezés felett határozatot hozni.

Miről folyamodó, illetőleg telebbező Nagy Gáspár érdektársai nevében is, az egyháztanács útján végzésileg értesítetik.

48. szám. M. Varga István pósalaki lakos kérvényében előadja, hogy ámbár ő 2 hold és 723 □ öl területű kaszállóját Fazekas István mező-telkii lakosnak, testvéreivel egyetértve eladta, mégis tőle a tanító részére $\frac{1}{2}$ csihe széna követeltetik, sőt ezen tartozása miatt ellene az egyházi hatóság által végrehajtás is vezetett; kéri magát a $\frac{1}{2}$ csihe széna kiszolgáltatása alul felmenteni, illetve a végrehajtást megsemmisíteni.

Hasonló ügyben, hasonló körülmények között az egyházmegye már korábban kimondotta, hogy Pósalakán ilyen egyházi szolgálmányok nem az egyént, hanem a földbirtokot terhelik; ezen határozata mellett megmarad most is, mert ellenkező határozat esetében

nem látná biztosítva a követelést. Önként értetik azonban, hogy Fazekas István mezőtelkii lakosnak, ki a fél csihe széna szolgálmánnyal megterhelt földet megvásárolta, e' szolgálmány erejéig vizskereseti joga ezen határozat által nem érintetik.

Miről a pósalakai egyháztanács M. Varga István értesítése czéljából is határozatilag értesittetik.

48. szám. Lengyel Károlycsatári fitanító, hivatkozva súlyos családi körülményeire s ebből kifolyó anyagi helyzetére, kéri a tanítói vizsgálat elengedése mellett a tanítói igazolvány megszerezhetésére az engedélyt.

Az egyházmegyei közgyűlés folyamodó kérelmének helyt nem ad, hanem továbbra is ragaszkodik 1890. évi ápril hó 10-ikén s folytatva tartott közgyűlése 65. szám alatt kelt végzéséhez.

Miről folyamodó Lengyel Károlycsatári fitanító végzésileg értesittetik.

49. szám. A bihari ev. ref. egyházm. jelenlegi közgyűlése által 6. szám alatt kirendelt küldöttség, névszerint: Pappszász Károly világi, Szigeti Elek egyházi tanácsbírák és Rácz Mihály jegyző előterjeszti, hogy a csökmői ev. ref. egyház templom s toronyjavítási, illetőleg építési kérvényét s az építkezésre vonatkozó iratokat megvizsgálta s azokat rendben találta, a mennyiben a 12500 forintépítkezési kölcsön, valamint ezen kölcsön 10 év alatti törlesztésére nézve megállapított adókulcs ugy az egyháztanács, valamint egyházközség által szabályszerűen megtartott gyűlésben fogadtatott el. Megjegyzi azonban, hogy mielőtt a kölcsön felvételére és építkezésre az engedély kiadatnék, szükségesnek látná ugy a tervet, valamint költségelőirányzatot az állammérnökség által felülvizsgáltatni és pedig a tervet közbiztonsági szempontból is annyival inkább, mivel a templom régi falazata mintegy 2 méter és 85 centiméter ráarakással magasittatik s ennél fogva nem látszik feleslegesnek a

szakértői megállapodás arra nézve, vajon a régi falazat, valamint alapzata jó-e annyira, hogy ezen magassítást veszély nélkül elbirja?

A küldöttség szóbeli jelentése alapján elhatározza az egyházmegyei közgyűlés, miszerint a csökmői templom s toronyjavítási, illetőleg építési terveket és költségelőirányzatot a nagyvárad m. kir. államépítészeti hivatallal felülvizsgáltatja, különösen a tekintetben, ha vajjon a régi falazatok megbirják-e a fal felebb emelését s általában, hogy a terv és költségelőirányzat megfelelők-e? E végből az ügyre vonatkozó összes iratokat és terveket kiadja Kiss Elek világi tanácsbírónak, hogy a felülvizsgálat eszközzésére a kir. államépítész hivatalt kérje föl s a vizsgálat eredményéről az espereshez jelentsen, kit is azon esetre, ha a szakértői vélemény a terveket és költségelőirányzatot jónak találja, felhatalmaz, hogy az építkezésre, nemkülönben a 12.500 frt kölcsön felvételére — ha ugyan a pár után fizetendő s első ízben 1 frt 50 krajczárban megállapított, azonban később két frtr a felemelt templomépítésköltségellen a törvényes felebbezési határidő alatt felebbezés nem nyujtatnék be — az engedélyt azonnal adja ki.

Miről Kiss Elek tanácsbíró s esperes végzésileg értesítettnek.

50. szám. Ugyancsak a fentebbi küldöttség megbírálásához képest a nagyszántói ev. ref. egyháztanács templomjavítás s toronyépítés, illetőleg 2500 forint építési kölcsön felvétele iránti kérvényét terjeszti elő azon szóbeli jelentés kapcsán, hogy a 3500 forintba kerülő javítás, illetve építési költségből hiányzó 2500 frtot egy öt év alatt törlesztendő kölcsön fölvétele, a kölcsön visszafizetést pedig a VIII. osztályba sorozott egyháztagokra kivetendő adó által kívánja az egyház-

köztség tedezni. A költségelőirányzat és építési tervek elfogadása, valamint a kölcsön felvételének elhatározása, nemkülönben a visszafizetési összeg kivetése szabályosan ment végbe úgy az egyháztanácsi, mint az egyházközségi közgyűlésben. Az építkezésre vonatkozó szerződés 7-ik pontja azonban aggályos, miért is szükségesnek véli a küldöttség oda utasítani az egyházközséget, hogy a tervet és költségelőirányzatot a m. kir. államépítészeti hivatallal vizsgálta felül, különösen a tekintetben, hogy a toronyalap megfelelő-e? megbirja-e a szándékolt ráépítést avagy nem?

A küldöttség szóbeli előterjesztésének elfogadásával utasítja az egyházmegyei közgyűlés a nagyszántói ev. ref. egyháztanácsot, hogy a templomjavításra, illetőleg toronyépítésre vonatkozó terveket és költségelőirányzatot a nagyvárad m. kir. államépítészeti hivatallal vizsgálta felül, és pedig különösen a terv azon részét, mely a már meglevő korábban felrakott toronyalap felhasználásával kívánja a tornyot létesíteni.

Az egyházmegyei közgyűlés ugyanis nem hagyhat jóvá olyan szerződést, melynek egyik (7-ik) pontja feltételes megállapodást foglal magában s a mely feltételes megállapodásnak magyarázata egyedül az építő vállalkozó kénye-kedvére van bízva.

A m. kir. államépítészeti hivataltól kikérendő felülvizsgálatról szóló vélemény — ha ezt az építkezés sürgőssége követelné — az egyháztanács terjeszse az espereshez, ki ezuttal felhatalmaztatik, hogy megfelelő vélemény esetében úgy az építkezés, valamint kölcsön felvételére az engedélyt adja ki.

Miről a nagyszántói ev. ref. egyháztanács s az elnökség végzésileg értesítetnek.

51. szám. Szokolay József pusztajlaki ev. ref. lelkész és Gere Miklós ev. ref. tanító előadván, hogy bérlevelüknek egyik pontja szerint minden szőlősgazda köteles a lelkésznek egy egész- és a tanítónak egy fél kanta mustot, ezenfelül a tanítónak minden gyermekért egy egész kanta mustot évenként kiszolgáltatni, — kéri az egyházmegyét határozatilag annak megállapítása iránt, hogy azon esetben, ha a már fellépett phylloxera pusztítás miatt ezen javadalmuk természetben kiszolgáltatható nem lenne, miképpen kárpótoltassanak?

Miután a szóban forgó ügyben első sorban az egyháztanács van jogositva az érdekelt belhivatalnokok meghallgatása mellett határozni: annál fogva a p. ujlaki ev. ref. egyháztanács felhivatik, hogy a lelkész és tanító mustjárándóságának készpénzzé változtatása, esetleg mikénti kártalaníttatása ügyében hozzon szabályszerű határozatot és azt jóváhagyás végett az esetleg beadandó felebezésekkel együtt terjeszsze be az egyházmegyei közgyűlésre.

Miről a p.-ujlaki ev. ref. egyháztanács — folyamodók értesítése végett is — végzésileg értesítettik.

52. szám. A h.-k.-száldobágyi ev. ref. egyháztanács előadja, hogy a tanítói bérlevel 5-ik pontja szerint, az egyházközségi lakosok a tanítónak minden ágytól és minden iskolás gyermektől egy-egy kanta mustot kötelesek fizetni, terméshiány esetében és a szállóval nem bírók részéről a folyó ár fizetendő. Minthogy azonban ezen javadalom természetben többé a phylloxera pusztítása miatt nem teljesíthető, a f. évi február hó 15-én tartott egyháztanácsi közgyűlésen megkísérlették annak készpénzzé változtatását, de egy kanta mustért a tanító 60 krt kérvén, az egyháztanács pedig 50 krt ajánlván az egyezés sikerre nem vezetett; — az egyháztanács tehát ez ügyben az egyházmegye határozatát kéri.

Kapcsolatban tárgyalás alá vétetik Csikos Mihály h.-k.-száldobágyi tanító kérvénye, melyben bérlevelének bemutatása mellett must váltságdíját 60 krban kéri megállapíttatni.

Tekintetbe véve, miszerint ugy a szóban forgó község, mint a szomszédos községek helyi viszonyainak a 60 kros váltságdíj inkább megfelelő s az egyháztanács által megajánlott váltság-összeg mellett a tanítói fizetés lényeges csökkenést szenvedne: annál fogva az egyházmegye a tanítónak eddig természetben szolgáltatott 1 kanta must váltság árát 60 kr., azaz hatvan krajczárban állapítja meg.

Miről a h.-k.-száldobágyi ev. ref. egyháztanács, továbbá bemutatott bérlevelének visszaadása mellett Csikos Mihály ottani ev. ref. tanító végzésileg értesíttetni határoztatnak.

53. szám. Kecskeméthy Lajos lessi ev. ref. lelkész előterjesztvén, hogy lessi lakos ev. ref. vallásu Sántha Györgyike urnőnek róm. kath. vallásu Govrik Kálmán férjétől született leánygyermekét Palotay László nagyváradi-olaszi-i plebános ur a szülék házában Lessen a f. évi márczius 16-án káplánja által megkereszteltette és a ténykedést követő 8 nap alatt a kereszteleési bizonylatot lelkészi hivatalához át nem tette, mely elkeresztelési kihágási esetet a központi járás főszolgabírói hivatalához be is jelentette: felkéri az egyházmegyét, hogy ezen ügyet az egyházmegyei ügyészszel ellenőriztesse.

Miután a jelen közgyűlésen mint egyházmegyei világi tanácsbíró jelenlevő központi főszolgabíró urnak szóbeli nyilatkozata szerint ezen hozzá bejelentett kihágási ügy tárgyalása folyamatban van, az egyházmegye ez idő szerint a maga részéről beavatkozás szükségét nem látja.

Miről Kecskeméthy Lajos ev. ref. lelkész végzésileg értesítettik.

54. szám. Lukács János m. telki-i főbiró felvilágosítást kér adatni az iránt, hogy az ottani ev. ref. lelkész és tanító a közös községi legelőre kivetett legelő adó fizetéséhez tartoznak-e aránylagosan hozzájárulni vagy nem?

Miután a m.-telki-i belhivatalnokok legelő adófizetési ügye több egyházmegyei közgyűlési tagok szóbeli előterjesztése szerint az egyház-megyének az 1860-as években tartott valamelyik közgyűlésén egy eljárt küldöttség jelentése alapján tárgyalatott: Sulyok István egyházmegyei levéltárnok a bemutatott bérlevelek kiadása mellett felhivatik, hogy az egyházmegyének ez ügybeni intézkedéseit kikeresvén, az összes iratok visszajuttatása mellett a legközelebbi egyházmegyei közgyűlésre terjeszsze be.

Miről Sulyok István nagyváradi ev. ref. lelkész és egyházmegyei levéltárnok végzésileg értesítettik.

55. szám. Nánássy Imre m.-telkii ev. ref. lelkész a Szabó Dénes k.-n.-révi ideiglenes vallástanító és énekvezér működésének az 1890. és 1891. év tavaszán történt helyszini vizsgálata alkalmából felmerült s összesen 6 forintban felszámított fuvarköltségeit megtéríteni kéri.

Miután folyamodó a szóban forgó kiküldetéseket esperesi megbízás folytán teljesítette, a kérelem méltányosnak találtatván, Nádudvari Lajos egyházmegyei közpénztárnok utasíttatik, hogy Nánássy Imre m.-telkii ev. ref. lelkésznek ezennel 6 forintban megállapított fuvarköltségeit az egyházmegyei közpénztárból fizesse ki.

Miről Nádudvari Lajos egyházmegyei közpénztárnok és Nánássy Imre m.-telkii ev. ref. lelkész végzésileg értesítetnek.

56. szám. A nagyszántói ev. ref. egyháztanács takarékmagtári alapszabályait jóváhagyás végett beterjeszti.

Mielőtt az egyházmegye a bemutatott alapszabályok érdemleges birálatába bocsátkoznék, azt Szigeti Elek egyházmegyei tanácsbíró elnöklete alatt Hegyesy Márton egyházmegyei tanácsbíró és Kocsis József egyházmegyei gyámpénztárnokból álló küldöttségnek oly felhívással adja ki, hogy azt átvizsgálván a legközelebbi egyházmegyei közgyűlésre véleményes jelentésük kíséretében terjesszék vissza.

Miről Szigeti Elek az alapszabályok kiadása mellett végzésileg értesítettik.

57. szám. A püspökii ev. ref. egyháztanács jóváhagyás végett beterjeszti az egyházközségi közgyűlés által is megerősített azon határozatát, mely szerint az egyházi hivatalnokok buzailletménye 5 évi időtartamra készpénzzé változtatott át, és pedig a párbér egy véka buza helyett 1 firt 25 krra és a buzailletmény köblönként 5 frtra.

Miután a természetben kiszolgáltandó javadalmaknak készpénzzé változtatása által az illetmény kiszolgáltatása megkönnyítettik s miután továbbá az egyházközség és a belhivatalnokok közös megegyezésével létrejött átváltoztás ellen senki részéről panasz vagy felebbezés nem emeltetett: annálfogva az egyházmegye a bemutatott határozatot a szokásos 5 évre jóváhagyja és felsőbb megerősítés végett a főtiszt. egyházkerületre pártolólág felterjeszti.

Miről a felterjesztés eszközlése végett Szabó Károly esperes végzésileg értesítettik.

58. szám. A f.-vásárhelyi ev. ref. egyháztanács

előterjesztvén, hogy a lelkészlak építése az engedélyezett költségvetés határát túlhaladta elannyira, hogy a gondnok az építési többlet-költség fedezhetése végett 250 forintot volt kénytelen a nagyvárad takarékpénztárból kölcsön venni, melyből még 200 forint fizetetlen, kéri az egyházmegyét, miként az 1883. évi 68. számú egyházmegyei végzés alapján közpénztárban elhelyezve levő f.-vásárhelyi iskolai alapból 200 forint az egyháznak adjon kölcsön, az említett nagyobb kamatu törlesztéses kölcsön kifizethetése végett.

Ezen kérelem érdemleges elintézése előtt utasittatik a folyamodó egyháztanács, miként a kölcsönvételi ügyben hozzon szabályszerű oda is kiterjedő határozatot, hogy annak visszafizetését és biztosítását, az egyházmegyei közpénztári alapszabályoknak megfelelő mily módok szerint kívánja biztosítani, és ezen határozatát a legközelebbi egyházmegyei közgyűlésre terjessze be.

Miről a f.-vásárhelyi ev. ref. egyháztanács végzésileg értesítettik.

Az 1-től 16-ik számig jegyzette	Zsigmond Ferencz.
A 16-tól 45-ik	„ „ Csák Máté.
A 45-től 51-ik	„ „ Rácz Mihály.
Az 51-től 58-ik	„ „ Miskolczy Árpád.

A bihari ev. ref. egyházmegyei bíróság 1891. évi
ápril hó 15-én Nagyváradon tartott közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: Biró János egyházi tanácsbíró s helyettesített tanácselnök és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Szemes László, Szigeti Elek, Nádudvari Lajos egyházi; továbbá Mezey Mihály világi tanácsbírók s végül Rác Mihály egyházmegyei világi jegyző.

I. szám. Világi elnök a bíróság ülését megnyitván, előadja, hogy Karácsony Imre, Kiss István, Szánthó Lajos és Tóth Sándor elleni fegyelmi ügy fog tárgyalás alá vétetni, mely után előterjesztetik Csillag Lajos egyházi és Kiss Elek világi tanácsbíróknak, mint a bihari ev. ref. egyházmegye 1890. évi szeptember hó 25-én 2. szám alatt elrendelt fegyelmi vizsgálat fogantatásával esperes által megbízott kiküldötteknek Karácsony Imre volt nagykerekii, jelenleg földesi segédlelkész, Tóth Sándor egyházgondnok, Kiss István egyházi adószedő, Szánthó Lajos egyházi jegyző ellen azon törvénytelen eljárás miatt indított ügyében keletkezett vizsgálati jegyzőkönyve és véleményes jelentése, mely szerint a nagykereki-i egyháztagok, illetve egyházi adót fizetők névlajstroma ápril hó 23-án ápril hó 11-iki kelettel záratott le, s némely adózóknak ezen határidő kere-tén belől teljesített fizetése az ápril 11-ike előtt teljesített fizetés gyanánt naplóztatott el.

A vizsgálati jegyzőkönyv, valamint az ügyre vonatkozó iratok és vélemény felolvasása után világi elnök figyelmezteti a jelenlevő panaszlottakat, hogy ha

van valami szóbeli előadni valójuk a védelemre, azt jogukban áll még most is előterjeszteni; mire Karácsony Imre volt nagykerekii, jelenleg földesi segédlelkész, ki a vizsgálatra kiküldött helyen és időben nem jelent meg, előadja, hogy azokat, melyeket a lelkészválasztás elleni vizsgálat alkalmával mondott, most is fenntartja. — Lehet, hogy az esperes urnak általa ezen ügyben kikért utbaigazítását rosszul értette és értelmezte. Beismeri különben, hogy az elkönyvelés szabálytalanul történt; de jó lélekkel azt hitte, hogy az nem hiba, s ilyenül nem is rovatik föl, amennyiben semmi mást nem akartak vele elérni, csak azt, hogy az egyházban több szavazó legyen s ne 20—25 ember válasszon lelkészt.

Szánthó Lajos annak kijelentésével, hogy ő nem egyházi jegyző, hanem községi jegyző és akkor presbyter volt, előadja, hogy a napló kifogásolt lezárásában ő sem látott semmi törvénytelen cselekményt, s távol volt tőle minden oly szándékosság, mely az egyház békéjét zavarhatta.

Ezek után az ügyben nem érdekelt egyházi és világi tanácsbirákból megalakult bíróság, az egyházi törvénykezési rendtartásban előirt alakiságok megtartása mellett következőleg

I t é l t:

A vizsgálati iratokból, de meg Karácsony Imre n.-kerekii volt, jelenleg földesi segédlelkész, valamint Szánthó Lajos nagy-kerekii községi jegyző s volt presbyter szóbeli előadása alapján is beigazolt tény az, hogy a nagykerekii egyházi adót fizetők névjegyzéke ápril hó 22-iki vagy 23-diki, de semmiesetre sem ápril hó 11-iki kelettel záratott le, a mint azt szabályszerűen lezárni kellett volna.

Ezen tényben a bíróság az egyházi törvények 257. §-a e) pontjában minősülő fegyelmi vétséget állapít meg, s

tekintettel azon körülményre, hogy a tényben oly czélzatosságot nem lát, mi az egyházi életet kívánta volna veszélyeztetni s ilyen abból be sem is következett; tekintettel arra, hogy lényeges kötelességmulasztás esete sem forog fenn, tekintettel végre az őszinte beismerésre, s a hibának nem tudásból származott elkövetésére: a bíróság úgy Karácsony Imre segédlelkészt, valamint Tóth Sándor egyházközségi gondnokot az egyházi törvények 246. szakasza a) pontjában előirt intésre, valamint a vizsgálat során felmerült 16 forint vizsgálati költség egyetemleges megfizetésére itéli.

Ellenben Szánthó Lajos jegyző, volt presbyter és Kis István egyházi adószedő felett — tekintettel az egyházi törvények 245. §-ára — nem tartja magát illetékesnek itélni, hanem nevezettek ügyét kiadja az egyházközségi bíróságnak, mint a mely azt a fent idézett törvények 239. §-a értelmében egyedül illetékes első sorban elbírálni.

Ezen ítélet világi elnök által szóval a közgyűlés előtt meghirdettetvén, abban a jelenlevő Karácsony Imre s. lelkész megnyugodott; miért is az esperes által Tóth Sándor nagykerékii egyházgondnoknak és a nagykerékii egyháztanácsnak lesz hiteles másolatban kiadandó.

K. m. f.

Hitelesítettett N.-Váradon, 1891. ápril 20-án.

Rácz Mihály,
egyházi vil. jegyző.

Betűrendes tárgymutató

az 1891. évi áprilisi gyűléshez.

	Szám.
Artándi leánytanítói luczernás föld eladása jóváhagyatik s az egyházkerületre felterjesztetik	44
Bélteky Géza a nyüvedi lelkészségben feltételesen megerősítetik	23
Bokros Benedek lelkész 140 frt közalap-segélyre ajánltatik	27
„ „ „ rendkívüli államsegélyre „	41
Boor Károly pósalakai tanító rendk. „	42
Bögös Lajos a csökmői lelkészségben megerősítetik . .	20
Csák Máté nagyváradai lelkész egyházmegyei jegyzővé választatik	9
Csökmői lelkészségben Bögös Lajos megerősítetik . . .	20
Csökmői templomépítési költség adókulcsa jóváhagyatik, a 12.500 frt kölcsön engedélyeztetik, a régi templomfal műszaki megvizsgálása elrendeltetik	49
Dankó Sándor nagyváradai orgonista-kántor 50 éves hivataloskodása alkalmából üdvözlöztetik	5
Darvason elhunyt Matólcsey János lelkész emléke megörökítettetik	4
Darvason a lelkészségben Háger Miklós megerősítetik . .	22
Ecsedy Lidia lelkészárvának 30 forint kegydíj szavaztatik	17
Egyházak képviselői igazoltatnak	2
Egyházlátogatók jelentéstételre hivatnak fel arról, hogy az egyházak a nyert segélyeket a kért czélokra használják-e fel?	34
Egyházmegyei számadások: esperesi, lelkészi, gyámoldai, közpénztári, könyvtári 1890—91-ről jóváhagyatnak, tanítógyámoldai- és tanítótestületi számadások tudomásul vétetnek	8
Építkezési beadványok véleményes jelentés végett bizottságnak kiadatnak	13
Ertsey Dezső a világi tanácsbírói tisztségéről lemond . .	7
Esperes jelentése 1890. szept. 23-tól 1891. ápril 15-ig jegyzőkönyvbe vétetik	3
Esperes a jövőben beadandó segélykérvények felszerelésének átvizsgálására felhivatik	34

Esperes a zsinati törvényjavaslatok tárgyalása czéljából rendkívüli egyházmegyei gyűlés összehívására felhatalmaztatik	18
Espesés a Magy. Prot. Irodalmi Társaságban az egyházmegye képviselésére megbizatik	24
Falusy Károly lelkész 100 frt közalap-segélyre ajánltatik	28
Fazekas Imre e. m. ügyész figyelmébe a „Szlávy-alapítvány” ügye ajánltatik	10
Fugyi-Vásárhely 200 frt kölcsöne ügyében, a kölcsön biztosítása s visszafizetési módozatára is kiterjesztendő végzését a jövő gyűlésre adja be	58
Háger Miklós a darvasi lelkézségben megerősittetik	22
H.-K.-Szaldobágyon a tanítónak egy kanta must váltsága 60 krban állapittatik meg	52
Kecskeméthy Lajos lessi lelkész által panaszlott elkeresztelés ügyében az egyházmegye beavatkozás szükségét nem látja	53
Kiss Gyula szalárdi leánytanító 80 frt állams.-re ajánltatik	43
Kis-Jenő egyház 100 forint államsegélyre ajánltatik	40
Körösnagyrév egyház közalapkérvénye felszerelés végett visszaadatik	32
Közalapbizottság jegyzőkönyve 1891. febr. 1—2-ről jóváhagyatik	16
Lelkészi egyetemes értekezlet a lelk. gyámoldai alapszabálynak a lelkészi félfizetésekre vonatkozó pontjait új szövegezésben terjessze be	19
Lengyel Károly csatári fitanító a vizsgatétel alól fel nem mentetik	48
Less egyház közalapkérvénye felszerelés végett visszaadatik	38
Lukács János m.-telkii főbíró kérvénye a belhivatalnokok legelőadó fizetése ügyében felszerelés végett az es. megyei levéltárnoknak kiadatik	54
Magyar-Kakucs egyház közalap-segélykérvénye felszerelés végett visszaadatik	39
Magyar Prot. Irod. Társaságba az e. megye képviselőjeül esperes megbizatik, segélygyűjtésre a canonica visitatio felhatalmaztatik	24
Matócsy János darvasi volt lelkész emléke megörökittetik	4
Mező-Telegd egyházban a gabonafizetés pénzzé változtatása 5 évre jóváhagyatott	12

M. Telegd temploma fenntartására 583 frt közalapsegélyre ajánltatik	35
M. Varga István pósalakai lakos helyett a $\frac{1}{2}$ esihe szénát Fazekas István m.-telkii lakos fizesse	47
Nánássy Imre lelkész révi iskolalátogatási kiadásait 6 frtban a közpénztárnok kifizetni utasittatik	55
Nagy Gáspár s társai p.-toldi lakosok adókules változtatási ügyében az egyházmegye határozni nem tartja magát illetékesnek	46
Nagyótótfalu leányegyház iskolaépülete még egy évre állami iskolának hagyatik, eladó üres telkének helyi szemléjére s arról jelentésre a visitatio megbizatott	25
Nagyszántó egyház templom s toronyépítési tervjavaslata megvizsgálás végett a m. kir. államépítészhi hivatalhoz utasittatik, annak jó véleménye esetén az építkezés engedélyezésére esperes megbizatik	50
Nagyszántó takarékmagtári alapszabálya véleményezés végett Szigeti Elek elnökle alatt bizottságnak adatik	56
Nagyszántó templomépítés célból 361 frt közalapsegélyre ajánltatik	32
Nagyváradi orgonista kántor Dankó Sándor 50 éves szolgálata alkalmából üdvözöltetik	5
Nyüvedi lelkészségben Béteky Géza feltételesen megerősittetik	23
Okos István-féle közpénztári adósság ügye végképpen elintéztetik	9
Oláh József lelkésznő Gyula árvája ezidő szerint kegydíjban nem részesittetik	17
Pap Márton és Gombos Sándor n.-szántói lakosok adófel-szólamlási ügye felszerelés végett visszaadatik	45
Pósalaka egyház közalap segélykérvénye felszerelés végett visszaadatik	37
Püspöki egyházban a gabonafizetés pénzzé változtatása 5 évre engedélyeztetik	57
Segélykérvények, — ártándi föld eladás, m.-telegdi díjlevél módosítás megvizsgálás végett Szemes László elnökle alatt bizottságnak adatnak	15
Sulyok István levéltárnoknak a mezőtelkii belhivatalnokok legelőadó fizetési ügye, a vonatkozó iratok csatolása végett kiadatott	54

Szavazatot be nem küldött lelkészek 1 frt birságfizetésre köteleztetnek	6
Szatmári László lelkész 100 frt közalapsegélyre ajánltatik	31
Szemes Teréz lelkészárvának 40 frt kegydíj adatik . . .	17
Szigeti Elek elnöklete alatti bizottságnak a nagyszántói takarékmagtár alapszabályai véleményezés végett kiadattak	56
Szlávy-alap. ügye az egyházm. ügyész figyelmébe ajánltatik	10
Szokolay Béla lelkészi félfizetése után kamatfizetésre köteleztetik	19
Szokolay József és Gere Miklós mustváltságügye első határozás végett a p.-ujlaki egyháztanácsához utasittatik .	51
Tanügyi bizottság az iskolai körlátogatások alkalmával teendő kiadásai fedezésére nézve realis javaslattételre utasittatik	11
Zsákai lelkésztségben Vadon Miklós megerősítettik . . .	21
Zsinati törvényjavaslatokról véleményes jelentéstételre esperes és gondnok elnöklete alatt 12 tagu bizottság neveztetik ki	18
Józsa Gábor lelkész 100 frt közalapsegélyre ajánltatik . .	29
Vadon Miklós a zsákai lelkésztségben megerősítettik . . .	21
Váry János lelkész 100 frt közalapsegélyre ajánltatik . .	30

